

CODUL DEONTOLOGIC AL FARMACISTULUI

CAPITOLUL I Principii generale

Art. 1. - (1) Codul deontologic al farmacistului cuprinde un ansamblu de principii si reguli ce reprezinta valorile fundamentale in baza carora se exercita profesia de farmacist pe teritoriul Romaniei.

(2) Prezentul cod exprima adeziunea farmacistilor romani la Carta Universala a Drepturilor Omului si la Carta Farmaciei Europene.

Art. 2. - Codul deontologic al farmacistului are drept principal scop:

- a) ocrotirea drepturilor pacientilor;
- b) respectarea obligatiilor profesionale de catre farmacisti;
- c) apararea demnitatii si a prestigiului profesiei de farmacist.

Art. 3. - (1) In exercitarea profesiei sale farmacistul furnizeaza servicii de sanatate specializate pacientului si publicului in general, fara nici un fel de discriminare.

(2) Relatiile dintre farmacist si beneficiarii serviciilor acordate trebuie sa aiba la baza increderea in competenta si experienta profesionala a farmacistului.

(3) Aceasta incredere obliga farmacistul ca de-a lungul intregii sale cariere sa asigure si sa mentina la cel mai inalt nivel performantele si conduita sa profesionala si personala, sa-si actualizeze cunostintele profesionale permanent in sfera activitatii sale.

Art. 4. - Principiile fundamentale in baza carora se exercita profesia de farmacist sunt urmatoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv in respect fata de viata si de persoana umana;
- b) in orice situatie primeaza interesul pacientului si sanatatea publica;
- c) respectarea in orice situatie a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea, ori de cate ori este cazul, cu toti factorii implicati in asigurarea starii de sanatate a pacientului;
- e) adoptarea unui rol activ fata de informarea si educatia sanitara a publicului, precum si fata de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicatiei si a altor flageluri;
- f) acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai inalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel inalt de competenta stiintifica, aptitudini practice si performante profesionale, in concordanta cu progresele stiintelor si practicii farmaceutice;
- g) in exercitarea profesiei farmacistii trebuie sa dovedeasca loialitate si solidaritate unii fata de altii in orice imprejurare, sa-si acorde colegial ajutor si asistenta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
- h) farmacistii trebuie sa se comporte cu cinste si demnitate profesionala si sa nu prejudicieze in nici un fel profesia de farmacist sau sa submineze increderea publica in aceasta.

Art. 5. - In situatiile in care in rezolvarea unei probleme alegerea solutiei nu este prevazuta in normele legale, farmacistul trebuie sa ia o decizie concordanta cu etica profesiei si sa-si asume responsabilitatea.

Art. 6. - Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul este obligat sa-si pastreze libertatea si independenta profesionala conform juramantului profesiei.

Art. 7. - Colegiul Farmacistilor din Romania garanteaza mentinerea standardelor profesionale la cel mai inalt nivel posibil, in scopul ocrotirii sanatatii publice, prin supravegherea respectarii de catre farmacisti a indatoririlor profesionale si a eticii profesionale, precum si prin apararea independentei, onoarei si demnitatii profesionale.

CAPITOLUL II

Standarde deontologice

SECȚIUNEA 1

Responsabilitatea personala si independenta farmacistilor

Farmacistul furnizor de servicii

Art. 8. - (1) Indiferent de sfera de activitate, farmacistul trebuie sa aiba in centrul atentiei sale binele pacientului si al publicului in general.

(2) Farmacistul este raspunzator pentru toate deciziile sale profesionale, indiferent de responsabilitatile asumate in exercitarea profesiei sale.

Art. 9. - In vederea indeplinirii dispozitiilor art. 8, farmacistul, in timpul exercitarii actului profesional, este obligat sa respecte urmatoarele reguli:

a) sa-si exercite profesia in conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevazute de regulile de buna practica din domeniul sau de activitate;

b) sa-si indeplineasca indatoririle profesionale cu competenta, in termenele stabilite;

c) sa profeseze doar in acele posturi in care i se permite sa-si respecte indatoririle esentiale ca farmacist, libertatea de decizie si independenta profesionala;

d) sa accepte acele posturi pentru care are competenta si disponibilitatea necesare pentru a indeplini cu succes indatoririle profesionale. In acest sens trebuie sa se informeze asupra specificului activitatii, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiei la standardele necesare;

e) sa-si indeplineasca personal atributiile si, la nevoie, sa delege o persoana competenta autorizata pentru indeplinirea anumitor activitati profesionale, asumandu-si raspunderea;

f) sa informeze imediat o persoana responsabila in cazul in care nu isi poate indeplini indatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp masuri de remediere;

g) sa raporteze medicului prescriptor sau autoritatilor competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, in scopul optimizarii tratamentelor;

h) sa se abtina sa critice sau sa condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apeleaza la serviciile sale;

- i) sa acorde servicii in mod egal pentru toti pacientii, fara discriminare, in ordinea solicitarii acestora, cu exceptia situatiilor de urgenta;
- j) sa se asigure ca serviciile sale au fost percepute si intelese corect de pacient, incurajandu-l sa participe activ la reusita tratamentului;
- k) sa nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care ii intra in atributii, conform legii.

Art. 10. - Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii catre pacient atunci cand refuzul este justificat de interesul sanatatii pacientului.

Farmacistul-sef

Art. 11. - Inainte de a-si asuma o functie de conducere, farmacistul trebuie sa se autoevalueze si sa se asigure ca este capabil sa indeplineasca toate responsabilitatile acestei functii.

Art. 12. - In exercitarea functiei farmacistul-sef are urmatoarele obligatii:

a) trebuie sa se informeze asupra tuturor aspectelor si cerintelor legate de functia pe care o indeplineste;

b) trebuie sa se asigure ca toti membrii personalului aflat in subordinea sa sunt informati asupra atributiilor profesionale pe care trebuie sa le indeplineasca;

c) trebuie sa transmita instructiunile clar pentru a impiedica orice risc de eroare; in masura posibilitatilor, el va transmite in scris proceduri standard de operare;

d) se asigura ca membrii personalului aflat in subordinea sa isi indeplinesc atributiile in conformitate cu prevederile legale, dar si cu competenta si aptitudinile personale;

e) trebuie sa respecte independenta profesionala a farmacistilor din subordine;

f) se asigura ca echipamentele, localul si utilitatile de la locul de munca sunt mentinute la standardele acceptate pentru desfasurarea in bune conditii a activitatilor profesionale;

g) se asigura ca toate activitatile profesionale desfasurate sub controlul sau, precum si cele exercitate de el personal sunt supuse asigurarii de raspundere profesionala;

h) se asigura ca toate masurile privind pastrarea confidentialitatii sunt efective;

i) are datoria sa notifice colegiului pe raza caruia isi desfasoara activitatea orice schimbare de interes profesional privind membrii personalului din subordinea sa ori functia sa;

j) trebuie sa accepte, in masura posibilitatilor, elevi si studenti, pentru indeplinirea stagiului de practica in unitatea pe care o conduce.

SECȚIUNEA a 2-a

Competenta profesionala

Art. 13. - Farmacistul trebuie sa-si asigure si sa-si mentina la un inalt nivel pregatirea profesionala, prin actualizarea permanenta a cunostintelor in aria sa profesionala, in scopul indeplinirii atributiilor cu competenta necesara.

Art. 14. - In vederea actualizarii permanente a cunostintelor profesionale, farmacistul este obligat:

- a) sa-si planifice si sa participe la formele de pregatire profesionala organizate sau acreditate de Colegiul Farmacistilor din Romania;
- b) sa evalueze si sa aplice in practica curenta cunostintele actualizate permanent;
- c) sa ateste cu documente doveditoare pregatirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesionala acceptate, atunci cand acest lucru ii este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este inregistrat.

SECȚIUNEA a 3-a Confidentialitatea

Art. 15. - Farmacistul are datoria de a respecta si proteja informatia profesionala.

Art. 16. - Farmacistul trebuie sa respecte si sa protejeze confidentialitatea informatiilor referitoare la pacienti, obtinute in cursul activitatilor profesionale.

Art. 17. - Informatiile pot fi dezvaluite in urmatoarele cazuri:

- a) cand pacientul si-a dat consimtamantul scris;
- b) cand tutorele pacientului a consimtit in scris, daca varsta pacientului sau starea sa de sanatate nu permite aceasta;
- c) cand este necesar pentru a preveni afectari majore sau punerea in pericol a sanatatii pacientului, a unei terte persoane sau a publicului in general;
- d) stabilirea vinovatiei in cazul savarsirii unor infractiuni, la solicitarea instantei de judecata;
- e) in alte situatii prevazute de lege.

Art. 18. - Farmacistul nu trebuie sa dezvaluie, decat cu acordul scris al medicului prescriptor, nici o informatie referitoare la practica prescrierii acestuia.

Art. 19. - Farmacistul trebuie sa protejeze informatia profesionala interna, respectand urmatoarele reguli:

- a) sa nu permita accesul tertilor la informatii privind activitatea unitatii in care isi desfasoara activitatea decat cu acordul scris al angajatorului sau in alte situatii prevazute de lege;
- b) sa respecte cerintele legale de protectie a informatiilor privind acumularea si utilizarea acestora;
- c) sa asigure protectia informatiilor la operatiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

SECȚIUNEA a 4-a Relatiile de colaborare ale farmacistului

Art. 20. - In exercitarea profesiei farmacistul are datoria ca, in interesul bolnavului si al pacientului in general, sa colaboreze cu toti confratii sai. In acest sens:

- a) toti farmacistii isi acorda ajutor reciproc si consultanta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
- b) farmacistii isi rezolva singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; daca nu reusesc, fac apel la comisia de litigii a colegiului;

c) farmacistul trebuie sa-si trateze toti colaboratorii cu respect, bunavointa si colegialitate;

d) farmacistul trebuie sa dovedeasca in orice imprejurare solidaritate fata de colegii sai si loialitate fata de corpul profesional si profesia de farmacist.

Art. 21. - In interesul pacientului si al publicului in general, farmacistul trebuie sa colaboreze cu medicul si cu alti membri ai echipei de sanatate. In acest sens:

a) farmacistul colaboreaza activ cu medicul prescriptor pentru a realiza efectuarea tratamentului pacientului la timp, in parametrii optimi si in interesul acestuia;

b) in colaborarea sa cu medicul, farmacistul se va abtine de la orice intelegere in scop material sau de alta natura care ar avea drept rezultat incalcarea dreptului pacientului;

c) farmacistul trebuie sa se abtina de la orice fapt care ar putea aduce prejudicii demnitatii si imaginii medicului sau altor membri ai profesiunilor sanitare, pentru a nu crea neincredere pacientului.

SECȚIUNEA a 5-a Concurenta neloiala

Art. 22. - Farmacistul nu trebuie sa utilizeze mijloacele concurentei neloiale in vederea obtinerii unor avantaje materiale sau de alta natura.

Art. 23. - Se considera a fi practici neloiale, fara a fi limitative, urmatoarele activitati:

a) atragerea pacientilor prin oferirea de avantaje materiale sau reclama mincinoasa;

b) folosirea de functia detinuta ori de mandatul incredintat in cadrul organelor de conducere pentru atragerea de pacienti.

Art. 24. - Este sanctionabila denuntarea nejustificata si in scop concurential a colegilor.

SECȚIUNEA a 6-a Publicitatea

Art. 25. - Orice informatie furnizata publicului de catre farmacist in legatura cu serviciile de sanatate oferite trebuie sa fie corecta, decenta, legala si onesta.

Art. 26. - Orice informatie si material promotional cu privire la serviciile profesionale trebuie sa fie in concordanta cu rolul farmacistului in promovarea sanatatii si sa permita pacientului sa decida independent asupra solicitarii serviciului respectiv.

Art. 27. - In scopul promovarii unor servicii proprii, farmacistii trebuie sa se abtina de la a defaima serviciile profesionale ale altor confrati.

Art. 28. - Farmacistul trebuie sa se abtina de la orice procedee sau mijloace contrare demnitatii profesionale, care ar prejudicia dreptul pacientului de a-si alege singur farmacistul.

Art. 29. - Pe tot timpul exercitarii profesiei farmacistul trebuie sa se asigure ca actiunile de promovare a medicamentelor, in care este implicat sau care au loc in

unitatile in care el lucreaza, sunt in conformitate cu prevederile legale privind publicitatea medicamentelor.

Art. 30. - Farmacistul se va asigura ca promovarea medicamentelor nu implica obligarea pacientului de a cumpara sau de a primi medicamente nedorite sau in exces, in locul celor dorite sau impreuna cu acestea.

SECȚIUNEA a 7-a

Servicii farmaceutice de urgenta

Art. 31.(1) - Pentru asigurarea continuitatii asistentei cu medicamente a populatiei, farmacistii trebuie sa furnizeze, in conditiile legii, servicii farmaceutice de urgenta.

(2) Furnizarea serviciilor farmaceutice de urgenta se va face cu respectarea urmatoarelor principii:

a) farmacistul va utiliza toate cunostintele sale profesionale pentru a veni in sprijinul pacientului;

b) pentru a realiza un serviciu de calitate, farmacistul va solicita pacientului sau apartinatorului acestuia toate informatiile legate de urgenta cererii sale, respectiv medicatia curenta, existenta altor afectiuni sau alergii, precum si alte aspecte care pot influenta decizia farmacistului;

c) decizia farmacistului va fi luata avandu-se in vedere si afectiunea pentru care se solicita medicamentul, grupa terapeutica din care face parte medicamentul, efectele adverse si contraindicatiile;

d) in functie de gravitatea situatiei prezentate, farmacistul va incerca sa ia legatura cu medicul curant al pacientului sau cu un alt medic;

e) dozele eliberate pot fi pentru maximum 24 de ore, in zilele lucratoare, si pentru maximum 72 de ore, pentru sfarsitul de saptamana si sarbatorile legale;

f) orice interventie de acest tip va fi insotita de recomandarea farmacistului ca pacientul sa se adreseze imediat medicului;

g) in cazul copiilor, eliberarea unui medicament va fi insotita de recomandarea catre parinti de a consulta in cel mai scurt timp medicul de familie sau de a apela la serviciul de urgenta;

h) medicamentele psihotrope si stupefiante nu fac obiectul serviciilor farmaceutice de urgenta.

Art. 32. - Pentru a realiza in conditii bune serviciile farmaceutice de urgenta, farmacistul este obligat sa acorde primul ajutor, in limita competentelor sale, si sa solicite interventia serviciilor specializate, informand asupra masurilor luate din proprie initiativa.

Art. 33. - (1) Farmacistul poate elibera medicamente fara prescriptie medicala in urmatoarele situatii:

a) pacientul este bolnav cronic si este cunoscut de catre farmacist sau se afla in evidentele farmaciei ca utilizator al medicamentului solicitat, dar din diverse motive nu a putut ajunge la medic;

b) pacientul nu poseda o prescriptie medicala, dar prezinta un bilet de iesire din spital, o scrisoare medicala etc.;

c) pacientul prezinta o prescriptie a carei valabilitate a expirat;

- d) pacientul prezinta o schema de tratament parafata de medicul prescriptor;
- e) pacientul este in tranzit si nu isi poate continua tratamentul;
- f) alte situatii de urgenta in care farmacistul va decide, dupa caz, eliberarea unui medicament pe o durata limitata, pana la obtinerea unei prescriptii, cu indrumarea pacientului catre medicul de familie, centrul de sanatate sau permanenta, compartimentul ori unitatea de primire a urgentelor sau apelarea numarului de urgenta 112.

(2) Farmaciile din mediul rural pot furniza servicii farmaceutice de urgenta si in situatia in care in localitate nu exista cabinete medicale sau medicul nu este prezent; in aceste situatii, furnizarea serviciilor farmaceutice se va face cu respectarea principiilor prevazute la art. 31.

Art. 34. - Cand nu poate sa acorde pacientului serviciul solicitat, farmacistul trebuie sa indrume pacientul spre un serviciu specializat de asistenta medicala.

Art. 35. - In cazuri urgente, farmacistul trebuie sa acorde asistenta pacientilor, daca este solicitat, si in afara programului farmaciei.

CAPITOLUL III

Dispozitii finale

Art. 36. - Farmacistul raspunde disciplinar pentru nerespectarea legilor si regulamentelor profesionale, a Codului deontologic al farmacistului si a regulilor de buna practica profesionala, a Statutului Colegiului Farmacistilor din Romania, pentru respectarea deciziilor adoptate de organele de conducere ale Colegiului Farmacistilor din Romania, precum si pentru orice fapte savarsite in legatura cu profesia sau in afara acesteia, care sunt de natura sa prejudicieze onoarea si prestigiul profesiei sau ale Colegiului Farmacistilor din Romania.

Art. 37. - Orice comportament in exercitarea profesiei, care incalca principiile prezentului cod, poate face obiectul unei reclamatii privind incalcarea eticii profesionale de catre farmacist.

Art. 38. - Judecarea cazurilor de abateri de la prezentul cod se solutioneaza, conform legii si Statutului Colegiului Farmacistilor din Romania, de comisia de disciplina competenta.

Art. 39. - In aplicarea procedurii disciplinare, instantele Colegiului Farmacistilor din Romania trebuie sa judece cauzele disciplinare tinand cont de circumstantele in care s-a petrecut fapta.

din 12/05/2006
Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 514 din
14/06/2006

privind modificarea si completarea Codului
deontologic al farmacistului

In temeiul art. 590 din Legea nr. 95/2006 privind reforma in domeniul sanatatii,

Adunarea generala nationala a Colegiului Farmacistilor din Romania, intrunita in sedinta din data de 12 mai 2006, h o t a r a s t e:

Art. I. - Codul deontologic al farmacistului, aprobat prin Decizia Adunarii generale a Colegiului Farmacistilor din Romania nr. 1/2005, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 752 din 18 august 2005, se modifica si se completeaza dupa cum urmeaza:

1. Articolul 31 se completeaza cu un nou alineat, alineatul (2), cu urmatorul cuprins:
2. Articolul 33 va avea urmatorul cuprins:

"

Art. II. - Prezenta decizie se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Presedintele Colegiului Farmacistilor din Romania,
Dumitru Lupuliasa

Bucuresti, 12 mai 2006.
Nr. 1.